

Brottsförebyggande rådet

Sammanträdesdatum: 2024-10-22

Innehållsförteckning

BRÅ § 35	Genomgång av föregående protokoll	4
BRÅ § 36	Information om skrivelse störande musik.....	5
BRÅ § 37	Information Påtalade problem vid Gruvplan	6
BRÅ § 38	Polismyndigheten informerar om aktuell situation	8
BRÅ § 39	Räddningstjänsten informerar om aktuell situation	9
BRÅ § 40	Säterbostäder informerar om aktuell information	10
BRÅ § 41	Svenska kyrkan informerar om aktuell situation	11
BRÅ § 42	Ungdomsverksamheten informerar om aktuell situation	12
BRÅ § 43	Information från Nattvandringen 2024	13
BRÅ § 44	Information Nostalgidagarna 2024	15
BRÅ § 45	EST – uppföljning juni till augusti	16
BRÅ § 46	Kompetensutveckling för lokala BRÅ	17
BRÅ § 47	Implementering av Åtgärdsplanen	18
BRÅ § 48	Information inför nya lagar.....	19
BRÅ § 49	Information trygghetsvandring på Åsen.....	20
BRÅ § 50	Vilka metoder används i Säter Enkel förklaring.....	21
BRÅ § 51	Delgivningar	22
BRÅ § 52	Övriga ärenden	23

- Plats och tid:** Kommunfullmäktigesalen på Rådhuset kl. 13.00-16.00
- Beslutande:** Sune Hemmingsson (C), ordförande
Håkan Karlsson (S)
Lisbeth Ander (S)
Gunilla Risberg (MP)
Marie Javanainen (C)
Liv Erichsen (KD)
- Ej tjänstgörande ersättare:** Lena Stigsdotter (V)
Erik Herrman (C)
- Övriga deltagare:** Helena Axelsson-Fisk, BRÅ samordnare
Ann-Cathrine Alriksson, sekreterare
Helene Hedin, sekreterare
Ellinor Fredriksson, VD Säterbostäder
Erik Gatu, Polismyndigheten
Anna Ställ, Polismyndigheten
Per Eriksson, ungdomskonsulent
Emma Sandgren, verksamhetschef sociala sektorn
Ulrika Hedin, Svenska kyrkan
Moa Bolin, student kriminologi
Linn Engblom, student sociologi
Ingrid Nord, sektorchef Barn- och utbildningssektorn §§37-52
Marcus Andrén, Gatu- och fastighetschef §§42-52
- Utses att justera:** Håkan Karlsson (S)
- Justeringens plats och tid:** Rådhuset 30 okt kl. 08.00
- Paragrafer:** §§ 35-52

Underskrifter:

Sekreterare

Ordförande

Ann-Cathrine Alriksson

Sune Hemmingsson

Justerande

Håkan Karlsson

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ: Brottsförebyggande rådet

Sammanträdesdatum: 2024-10-22

Datum för anslags uppsättande: 2024-10-30

Datum för anslags nedtagande: 2024-11-21

Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelse sektorn

BRÅ § 35 Genomgång av föregående protokoll

Beslut

Brottsförebyggande rådet tar del av protokollet som godkändes och lägger det till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Genomgång av föregående protokoll från 2024-05-15.

BRÅ § 36 Information om skrivelse störande musik

KS2024/0063

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Skrivelse inkommit från boende vid Gruvplan.

Vad har skett? Störande musik
Var sker det? Gruvplan
När händer det? 01.05 kl. 23.30-24.00 02.05 kl. 23.45-24.30 08.06 kl. 23.30-23.20
Vem, vilka var inblandade? Olika bilar
Vilka/vad drabbas? Vi på Kungsvägen

BRÅ § 37 Information Påtalade problem vid Gruvplan

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Moa Bolin, student kriminologi, sammanfattande synpunkter:

I Sätters kommun störs medborgarna av motorburna ungdomar som samlas på en öppen grusplan i ett bostadsområde där de sladdar, spelar hög musik och skräpar ner. Denna problematik är inte unik för Säter utan är ett fenomen som ses i hela Sverige och till och med i flera länder i västvärlden.

Problematiken grundar sig egentligen i en känsla av utanförskap hos ungdomarna då de saknar samlingsplats, förening och strukturerad gemenskap från samhället. Ungdomarnas syfte är inte att störa, men att höras och synas för att få uppmärksamhet, yttra sin identitet och visa upp sin kultur. Dessa ungdomar är i behov av att hitta sin identitet och gemenskap, få kanalisera sin energi till sitt intresse, få utlopp för sitt problemlösande och kunskapssökande intresse och få bryta sig loss från sina omsorgspersoner och bli självständiga.

Bilen är det som är centralt inom kulturen. Den agerar vardagsrum, matsal och sovrum och bidrar till en känsla av frihet och självständighet. Att fylla bilen med ett stort ljudsystem ger en känsla av makt då det tillåter ungdomen att kontrollera en plats hela ljudrymd, men också möjlighet att hävda sin identitet och plats i samhället.

Ungdomarna kan tänkas uppleva en frustration då de vill uppnå samhällets sociala krav men inte har möjligheterna till det då de saknar samlingsplats för, vuxennärvaro inom och struktur och organisation av sitt intresse. Detta kan leda till att ungdomarna, i ren frustration, begår kriminella handlingar för att få någon form av uppmärksamhet och bli sedda och hörda.

Det kan även tänkas att alla motorburna ungdomar dras över samma kam som kriminella, normbrytande och störande ”skitungar”, vilket resulterar i att även de skötsamma ungdomarna identifierar sig med dessa stämplor och börjar leva upp till dessa förväntningar.

Forts. § 37

Flera kommuner i Sverige har infört åtgärder, av både sociala och situationella varianter, för att förebygga brott och normbrytande beteenden. Det har bland annat varit åtgärder som trafikförbud, ökad vuxennärvaro, att styra ungdomarna till lämpligare platser, skicka ut brev till a-traktorägare och vårdnadshavare, lämna ut informationsfoldrar på körskolor, ge information på sociala medier, starta dialoggrupper på Facebook och mellan olika aktörer samt ha uppsökande dialogverksamhet på de utsatta platserna.

I Habo kommun har en motorgård öppnats för teknik- och motorintresserade där ungdomarna kan meka med och bygga projekt och delta på aktiviteter som studiecirkel, studiebesök, träffar och utställningar.

Åtgärdsförslag

För att förhindra både brott och utanförskap samt fånga upp ungdomarna och deras intresse, problemlösningsförmåga och kunskapssökande och göra detta till en resurs rekommenderar jag en kombination av sociala och situationella brottspreventiva åtgärder.

- Upplåt en plats där ungdomarna får hänga, men med vissa motkrav som exempelvis att platsen ska hållas ren och klimatet ska vara schysst och inkluderande. Öka vuxennärvaron på denna plats och ge ungdomarna möjligheter till att hålla motkraven – till exempel genom att sätta upp flera soptunnor på platsen.
- Samverka med flertalet aktörer för att ge ungdomarna möjlighet att få utlopp för sin energi och utöva sitt intresse under kontrollerade former med struktur och organisation. Det kan röra sig om att öppna en form av motorgård, hålla studiecirkel eller erbjuda aktiviteter som tävlingar, träffar och studiebesök.
- Inför trafikförbud under vissa tider på de platser där ungdomarnas närvaro blir störande. Ett alternativ är att försvåra tillgången till dessa platser, exempelvis genom betongsuggor eller grindar.
- Informera om problematiken, lagar och fordonsägarnas ansvar men också om vilken tillgång dessa ungdomar är genom brevutskick, sociala medier och informationsfilmer.

Dessa åtgärdsförslag är just bara förslag, de kan anpassas till olika problematiker på oändliga sätt och det finns minst lika många andra åtgärder att införa. Viktigast av alla åtgärder är däremot den enklaste – *prata med ungdomarna, inte om dem.*

BRÅ § 38 Polismyndigheten informerar om aktuell situation

Beslut

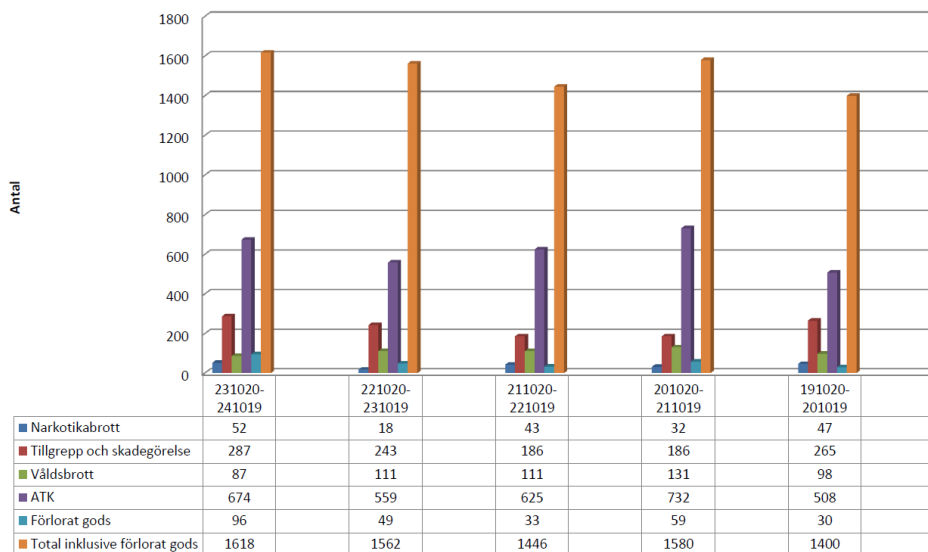
Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Narkotikabrotten har ökat det senaste året. Tillgrepp och skadegörelse har ökat lite och det beror på att Klockarskolan anmäler detta till polisen nu. 19 anmälda klotteranmälan. Våldsbrotten är inom hemmets väggar (60 anmälda brott i parrelation under sista året). Inbrott/stölder i bostäder: 30 stycken under sista året.

Flest narkotikabrott sker kring Salutorget i Säter och i Mora By Gustafs. Snittålder 31 år och 10 st under 18 år.

Sätters kommun

BRÅ § 39 Räddningstjänsten informerar om aktuell situation

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

En händelse anlagd brand enligt Räddningstjänstens system sedan 1 juni fram till idag. Den 15 september kl 07.55 på Sätters sjukhus, där en person tänt eld på gardiner i entrén, personal utrymde byggnaden och släckte med brandsläckare. Personen omhändertagen efteråt.

RDM jobbar med hemtjänsten i Säter (och andra medlemskommuner) för att minimera risk för brand i egen bostad hos de som betecknas som ”riskutsatta”. Detta genom att hemtjänsten har ett antal punkter på en checklista som går igenom hos respektive brukare för att ev också göra åtgärder för att minimera risk för brand.

BRÅ § 40 Säterbostäder informerar om aktuell information

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Säterbostäder vd berättar om aktuell situation. 1 garage inbrott, ser spår av droghandel, en droghund på utbildning går runt i Säterbostäder fastigheter, kamerabevakning ger resultat både vid skadegörelse och sopsortering.

Gårdsföreningar spelar en stor roll för ordning på områdena.

BRÅ § 41 Svenska kyrkan informerar om aktuell situation

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

29 november kommer det att ske Bilkurragömma. A-traktorer/EPA/bilarna gömmer sig och ungdomarna som deltar i Svenska kyrkans och Ungdomens hus arrangemang letar efter dem. Det kommer att ske en livesändning via Instagram i realtid. Goodybag delas ut vid starten.

Ungdomsverksamheten varje fredag. Ungdomarna ökar i antal varje vecka nu ca 20 stycken. Många mellanstadiebarn rör sig på stan under fredagskvällar.

Soppluncher varje vecka med 30-90 personer som kommer o åter. Man betalar efter egen förmåga. Personer som arbetstränar jobbar med detta ihop med kyrkan.

40 stycken matkassar delas ut varje vecka till behövande. Samarbete med handlarna i Säter.

I kyrkan kan man lämna kläder och hämta kläder om man behöver. Projektet TAGE.

BRÅ § 42 Ungdomsverksamheten informerar om aktuell situation

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Ungdomsverksamheten Ungdomens hus ska vara en trygghötestplats och vara roligt att komma dit.

Fruktskål och fika varje dag och ibland pizzakväll m.m.

Öppet: Måndag - onsdag - fredag 40-70 ungdomar kommer dessa kvällar. Önskemål från personalen att öppettiderna skulle vara varje vardag.

Olika aktiviteter ordnas under året tex. åka till Skönvikshallen, Lokalen, på vintern Romme Alpin.

BRÅ § 43 Information från Nattvandringen 2024

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Detta är fjärde året detta pågår.

Nattvandringen har ägt rum 11 helger under sommaren med hjälp av 12 föreningar. Nattvandringen har varit från vecka 24 (skolavslutningshelgen) till vecka 34 (när skolan börjat)

Föreningar som deltagit:

- Sätters IF Hockey
- Skenhyttans Bygdegård
- Sätters udda sporter
- Gustafs Goif Fotboll
- SSIF Senior Hockey
- Nattvandrarerna Sverige/ Sätters Scoutkår
- Sätters IF Fotboll
- Sätters Jakttskytteklubb
- Yttre Hedens bystuga
- Säterbygdens ridklubb
- Sätters IF Volleyboll

Kostnader:

125 000 kr fördelat på Sociala sektorn 50 000 kr, Barn-och utbildningssektorn 50 000 kr, Fritidsenheten 15 000 kr och BRÅ 10 000 kr.

Sammanfattningen är att det har varit lugnt i Sätters Kommun under sommaren.

Nattvandrarerna upplevelse är att ungdomarna är trevliga och gillar att prata med de när dom dyker upp.

Ungdomarna rör sig mestadels kring Gruvplan och Ungdomens Hus med sina epor. Två situationer där man misstänker drogförsäljning 28/6 och 21/7. Polis kontaktades.

Nostalgidagarna är helgen som det rapporterades mest. Två föreningar var ute och vandrade Sätters Scouter och Nattvandrarerna Sverige.

Fredag 20/7 mycket folk i rörelse, trevliga men dock väldigt många överförfriskade. En minderårig person fick omhändertags, föräldrarna kontaktade nattvandrarna. Personen var kraftig berusad. Ambulans, polis och akutmakare tillkallades.

Lördag 21/7 ännu mera folk ute, mycket folk kring Gruvplan. Många LOB (Lagen om omhändertagande av berusade) av polis blev det under lördagen. Några unga som var överförfriskade fick hjälp hem till sina föräldrar.

Kommunikationen mellan Polis, vakter och nattvandrarna kändes mycket bra under de här dagarna enligt nattvandrarna Sverige.

Delges

Socialnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

BRÅ § 44 Information Nostalgidagarna 2024

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Information från polismyndigheten:

På fredagen var det först fokus på säkerhet för framförande av fordon. Sedan gick fokus över till Gruvplan där det var mycket fylleri. 70 enheter av alkohol förverkades och flera omhändertagande pga fylleri, ordningsstörningar, skadegörelse, många föräldrasamtal

Lördagen var det också mycket fylleri. 120 förverkade enheter av alkohol, många föräldrasamtal, ordningsstörningar.

Från nattvandrarerna:

Nostalgidagarna är helgen som det rapporterades mest. Två föreningar var ute och vandrade Sätters Scouter och Nattvandrarerna Sverige.

Fredag 20/7 mycket folk i rörelse, trevliga men dock väldigt många överförfriskade. En minderårig person fick omhändertas, föräldrarna kontaktade nattvandrarerna. Personen var kraftig berusad. Ambulans, polis och akutläkare tillkallades.

Lördag 21/7 ännu mera folk ute, mycket folk kring Gruvplan. Många LOB (Lagen om omhändertagande av berusade) av polis blev det under lördagen. Några unga som var överförfriskade fick hjälp hem till sina föräldrar.

Kommunikationen mellan Polis, vakter och nattvandrarerna kändes mycket bra under de här dagarna enligt nattvandrarerna Sverige.

Inför nästa års Nostalgidagarna behövs utökad information om den lokala ordningsstadgan.

BRÅ § 45 EST – uppföljning juni till augusti

KS2024/0372

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Signaler och händelser inom kommunens och polisens verksamheter granskas i EST (effektiv samverkan för trygghet). Verksamheterna kan fortsätta sin ordinarie verksamhet under denna period, störningarna är inte så allvarliga. Under juli är det inget registrerat till EST då pågår Nostalgidagarna övriga månader under sommaren var det inget som påverkade verksamheterna dvs ”grönt” i rapporteringen.

BRÅ § 46 Kompetensutveckling för lokala BRÅ

KS2024/0371

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Förslag på kompetensutveckling för BRÅ:

Brottsförebyggande strategier och lagstiftningen, inklusive Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete plus workshop med BRÅ – december 2024.

Den nya sociallagstiftningen – februari 2025

Trygghetsvandring från A till Ö - maj 2025

Skolans brottsförebyggande uppdrag - oktober 2025

Lägesbild -25 plus lokala risker för välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet – dec 2025

BRÅ § 47 Implementering av Åtgärdsplanen

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Uppföljning maj 2025 sedan delårsrapport och ny uppföljning maj 2026 sedan delårsrapporten.

Vad har hänt? Helena redovisar delar av vad som gjorts.

Grannsamverkanmöten, minskad skadegörelse, lyfta dialogen med Säterbostäder ang Huskurage, lyfta dialogen med Polisen igen ang. orosanmälningar, möten ang, anpassningar av SSP till Sätters behov.

BRÅ § 48 Information inför nya lagar

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Vad vi måste hålla koll på:

- Miljöbrottslagar
- Lagar som eventuellt kräver mer rigorösa kontroller av kommunens leverantörer.
- Den nya sociallagen
- Skolans brottsförebyggande uppdrag.

En omfattande kriminell ekonomi som utgör cirka 3 % av BNP är tex polisanmälda bedrägerier, illegal avfallshantering, svarta inkomster och vinster från narkotikahandel.

Varför? Exempel på strategiska sårbarheter:

- Tunnelseende, tex. har skjutningarna och narkotika överskuggat andra brottsproblem.
- Bristande analytisk förmåga i att identifiera sårbarheter i samhället som den organiserade brottsligheten exploaterar. I synnerhet avsaknaden av förmågan att hantera stora datamängder.
- Digitaliseringen och avregleringen av olika marknader utan adekvata kontroller har skapat nya tillfällighetsstrukturer för olika former av brottslighet.
- En brottsbekämpning som inte har varit tillräckligt slagkraftig.
- Genomgående avsaknad av utvärderingar av operativa och samhällsåtgärder mot brott.

BRÅ § 49 Information trygghetsvandring på Åsen

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Protokollet från Trygghetsvandringen har skickats till Gatu -och fastighetschefen.

Säkerhets- och trygghetsfaktorer som identifierats under vandringen var:

- Tät skog nedanför Falkgränd mot gångvägen mot sjön och ner mot Prästgårdet.
- Tät skog på gammal tomt på Hökgränd.
- Det behövs ”överlappande bommar” på båda sidor av Åsenvägen i höjd med Falkgränd
- Det behövs också ytterligare åtgärder för att minska risken för olyckor på gång o cykelvägen som går igenom Åsenområdet. Det går väldigt fort med cykel/olika former av ”bräddor” utför den ”branta” backen där ungdomar ”undviker/kör runt” de bommar som finns
- Vägnamnen på området borde skyltas upp bättre.
- Bommen vid slutet av gång- och cykelvägen ned mot ”hundbadet” mot sjön Ljustern behöver kompletteras med en bom så att bommarna ”överlappar varandra”

BRÅ § 50 Vilka metoder används i Säter Enkel förklaring

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna

Ärendebeskrivning

Evidensbaserat arbetssätt. Metoder för att säkerställa kunskapsnivån genom uppföljningar och utvärderingar.

Förbättringspotential – Enligt Statens Beredning för medicinsk och social Utvärdering, (SBU) innebär en vetenskaplig kunskapslucka att det saknas evidens för vilken sammanvägd effekt en metod eller insats har, det vill säga kunskap från en systematisk översikt.

Man ska börja jobba med åldersgrupperna på mellanstadiet för att förebygga brott.

Sätters åtgärdsplan:

Åtgärder	Kunskapsnivå
Huskurage	Har använts och utvärderat av andra aktörer. Anses ha viss effekt
Orosanmälningar oavsett närvaro av barn	Ny, oprövad
SSP	Vedertagen, ej utvärderad
Grannsamverkan	Utvärderad, framför allt i USA. Anses effektiv.
Anmälningar av all skadegörelse	Inte utvärderad. Måste ske för helhetsbilden.
Snabba åtgärder mot skador	Broken window-teorin, olika resultat på utvärderingar.
Elevinflytande	Broken window-teorin, olika resultat på utvärderingar.
Följa upp kostnaderna	Inte utvärderad men måste ske för helhetsbilden

BRÅ § 51 Delgivningar

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Diplom från svenska stölskyddsföreningen (SSF)

Lina Nilsson
Ordförande Nationella gruppen
Samverkan mot brott/Grannsamverkan

Håkan Franzén
Ordförande Beslutsgruppen
Samverkan mot brott/Grannsamverkan

BRÅ § 52 Övriga ärenden

Beslut

Brottsförebyggande rådet tackar för informationen och lägger det till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Studenterna från polisen sammanfattar sin upplevelse av BRÅ mötet.

4 områdespoliser finns i Avesta och Hedemora. Men ingen områdespolis finns i Säter, frågan tas vidare till Polismyndigheten.